

ABORDĂRI CONTABILE AFERENTE CONTRACTELOR DE PARTENERIAT PUBLIC-PRIVAT

ACCOUNTING APPROACHES TO PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP CONTRACTS

Corina PANUȘ

email: corinapanus.diug@gmail.com

Academia de Studii Economice a Moldovei, Republica Moldova

Abstract. *The public-private partnership is one of the main forms of carrying out activities of social interest. European experience shows us that public-private partnership projects can be implemented in a variety of sectors such as: transport (highways, airports, ports, railways, urban transport), water and wastewater, solid waste, heating, health (hospitals), education, defense, administrative buildings, national security (prisons), tourism.*

In this article the author examines the specific features of public-private partnership contracts and the analysis of their impact on accounting according to the Methodical Indications on the particularities of accounting in the process of achieving public-private partnership.

Keywords: public-private partnership, contract, investment, cooperation, revenues, expenses.

JEL Classification: M41

Introducere

În ultimele decenii, atât în plan internațional, cât și național tendința de atragere a sectorului privat la exploatarea activelor de infrastructură prin intermediul parteneriatului public-privat capătă o amploare tot mai masivă. În *Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020”* este indicată necesitatea explorării potențialului de parteneriat public-privat în domeniul infrastructurii drumurilor și serviciilor de logistică aferente serviciilor de transport și serviciilor aferente infrastructurii drumurilor [8]. În *Strategia de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020* parteneriatul public-privat este indicat în calitate de direcție prioritară pentru dezvoltarea infrastructurii rurale, precum și pentru dezvoltarea parteneriatului în afaceri [13].

Obiectivul cercetării constă în identificarea particularităților specifice contractelor de parteneriat public-privat și analiza impactului acestora asupra contabilității. Contribuția cercetării constă în informarea utilizatorilor privind reglementările Indicațiilor metodice privind particularitățile contabilității în procesul realizării parteneriatului public-privat și specificul abordării din punct de vedere contabil.

Metode de cercetare utilizate

Cercetarea se bazează pe o abordare deductivă de la general la particular, pornind de la studierea și analiza prevederilor noilor reglementări contabile naționale în procesul realizării parteneriatului public-privat, în vederea identificării stadiului actual și fundamentării concluziilor aferente gradului de complexitate, de eficiență și de utilitate a particularităților contabile.

În acest studiu s-au utilizat metode de cercetare dialectice, precum: analiza, deducția, sinteza, de asemenea, metode specific economice: selectarea, gruparea, observarea, compararea materiei, fenomenelor și a proceselor. Investigațiile au fost efectuate în baza prevederilor Legii nr.179/2008 cu privire la parteneriatul public-privat [7], Legii nr.534/1995 cu privire la concesiuni [6], Codului Civil nr.1107/2002 [1] și Indicațiilor metodice privind particularitățile contabilității în procesul realizării parteneriatului public-privat [5], precum și surselor bibliografice de specialitate.

Conținutul de bază

Problematika contabilității contractelor de parteneriat public-privat este studiată în permanență de către savanți autohtoni și străini.

De menționat, că la 23 noiembrie 2018 Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a *aprobat Indicațiile metodice privind particularitățile contabilității în procesul realizării parteneriatului public-privat* [5]. Scopul acestora constă în reglementarea specificului contabilității în procesul realizării contractelor de parteneriat public-privat.

Astfel, conform Indicațiilor metodice privind particularitățile contabilității în procesul realizării parteneriatului public-privat [5, pct.7] și prevederilor Legii nr.179/2008 [7, art.18], în funcție de modul de repartizare între partenerul public și cel privat a riscurilor și beneficiilor aferente activelor transmise pentru realizarea parteneriatului, se delimitează următoarele forme contractuale de realizare a acestuia, prezentate în figura 1:

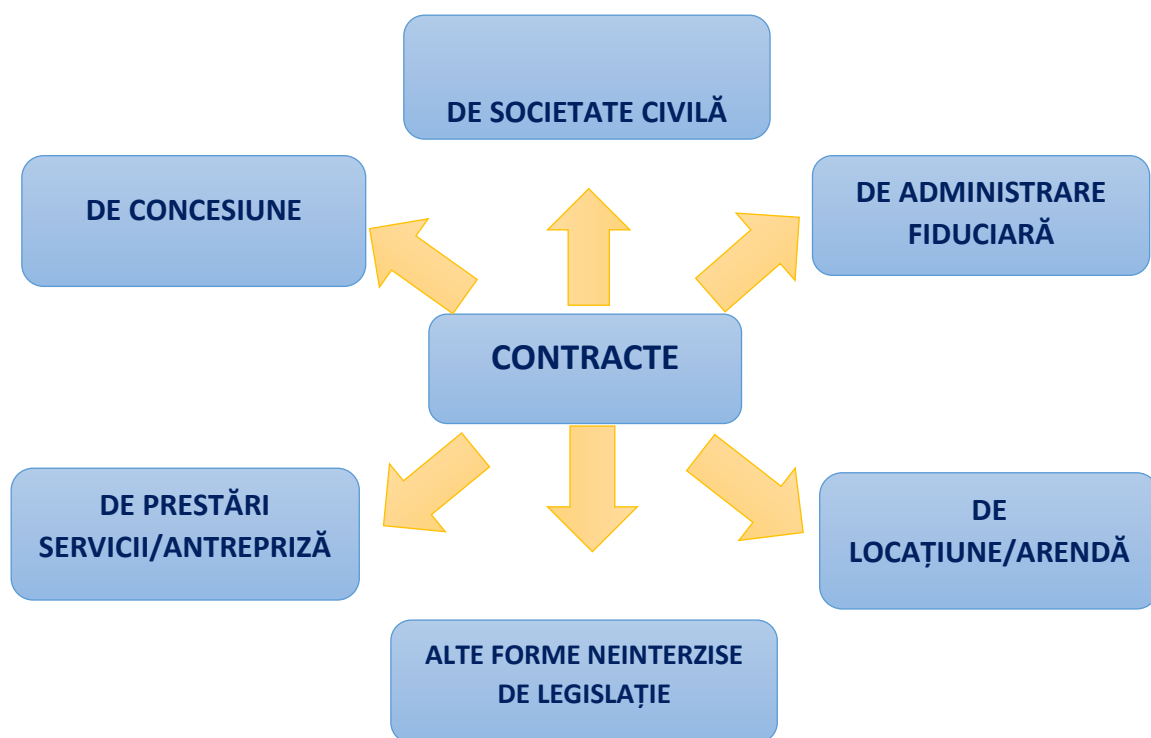

Figura 1. Formele contractelor de parteneriat public-privat

Sursa:Elaborat de autor în baza [5]

Contabilitatea aferentă *contractul de antrepriză/prestări servicii* este un subiect mai puțin studiat. Contractul de antrepriză/prestări servicii, ca formă juridică de realizare a parteneriatului public-privat, este un contract încheiat pe bază de concurs între partenerul public și privat, în vederea prestării de servicii publice de gospodărie comunală, efectuării contra plată a lucrărilor de reparație capitală a obiectelor infrastructurii, deservirii obiectelor de infrastructură, evidenței consumului de resurse, prezentării facturilor pentru consumatori [2, pag.207].

Obiect al contractului de antrepriză, de regulă, este lucrarea și rezultatul său material, luate împreună (reparație, construcție ș.a.). Astfel, obiectul contractului de antrepriză poate fi atât producerea sau transformarea unui bun, cât și obținerea altor rezultate ale lucrărilor efectuate [5, pct.11].

Sub aspect contabil, pornind de la definițiile expuse mai sus, constatăm că obiectul unui contract de antrepriză este un mijloc fix sau teren pentru care urmează să se calculeze costul de intrare, să se înregistreze costurile ulterioare și amortizarea, să se reflecte diferențele aferente evaluării ulterioare și pierderile din depreciere, precum și costurile de ieșire.

Partenerul public contabilizează operațiunile aferente contractului de prestări servicii prin menținerea bunurilor în contabilitate și calcularea uzurii acestora, înregistrează costul serviciului prestat de către partenerul privat, în baza actelor de predare-primire a lucrărilor – ca majorare simultană a valorii activelor nefinanciare și a datoriilor față de furnizori din afara sistemului bugetar [5, pct.14]. Concomitent partenerul privat ține contabilitatea operațiunilor aferente contractelor de prestări servicii/antrepriză în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate (SNC) „Venituri”, SNC „Creanțe și investiții financiare”, SNC „Contracte de construcții” și Indicațiilor metodice privind contabilitatea costurilor de producție și calculația costului produselor și serviciilor. Partenerul privat contabilizează costurile aferente contractului de prestare a serviciilor publice - ca majorare a costurilor activității de bază sau activităților auxiliare și diminuare a stocurilor, majorare a amortizării, datoriilor, decontează costurile contractuale aferente serviciilor publice prestate - ca majorare a costului vânzărilor și diminuare a costurilor activității de bază sau activităților auxiliare (costul efectiv al serviciilor publice prestate), recunoaște venitul din prestarea serviciilor publice – ca majorare concomitentă a creanțelor și a veniturilor curente [5, pct.17].

Realizarea parteneriatului public-privat prin intermediul *contractului de administrare fiduciară* are ca obiect asigurarea unei bune gestionări a proprietății publice bazate pe criteriile de performanță stabilite în contract. În acest caz partenerul public transmite partenerului privat gestionarea riscurilor de management și riscurile legate de asigurarea funcționării obiectului partenerului public-privat, dacă contractual nu prevede altfel [7, art.18].

Potrivit opiniei autorului Sochircă S., în cadrul administrării fiduciare a bunurilor are loc folosirea profesională a acestora de către administratorul fiduciar în scopul obținerii de profit. Anume din aceste considerente, administratorul fiduciar, prin intermediul contractului încheiat, este înzestrat cu drepturi ample pe marginea gestionării bunurilor, asemenea proprietarului său, în afară de dreptul de dispoziție (dacă acesta nu este stipulat separat în contract) [9, pag. 18].

Economista autohtonă, Grigoroș L., afirmă că contractual de administrare fiduciară, ca formă juridică de realizare a parteneriatului public-privat, reprezintă un contract încheiat pe bază de concurs între partenerul public și partenerul privat, în vederea asigurării unei bune gestionări a proprietății publice, în baza criteriilor de performanță stabilite în acest contract [2, pag.207].

Potrivit Indicațiilor metodice [5, pct.35], în condițiile realizării contractului de administrare fiduciară, partenerul public menține evidența bunurilor în contabilitate și calculează uzura acestora, transmiterea bunurilor în administrare fiduciară o reflectă ca corespondență internă între subconturile deschise la conturile de evidență a bunurilor, majorarea creanțelor se înregistrează concomitent cu majorarea veniturilor, majorarea cheltuielilor suportate de către partenerul privat și transmise către partenerul public se înregistrează concomitent cu datoriile, la stingerea creanțelor mijloacele bănești se majorează și creanțele se diminuează, la calculul remunerației partenerului privat majorează cheltuielile și datoriile, apoi prin achitarea acestora diminuează datoriile concomitent cu mijloacele bănești.

În aceeași perioadă partenerul privat, conform Indicațiilor metodice privind particularitățile contabilității în procesul realizării parteneriatului public-privat [5, pct.35], este obligat să reflecte bunurile primite în administrare fiduciară de la partenerul public într-un cont extrabilanțier de evidență, valabil pe durata contractului, să reflecte costurile și încasările globale aferente contractului de administrare fiduciară în contul de gestiune “Costuri aferente administrării fiduciare”, și respectiv “Încasări globale aferente contractului de administrare fiduciară”. Concomitent partenerul privat înregistrează costurile aferente administrării fiduciare ca majorare concomitentă a costurilor aferente administrării fiduciare și a amortizării, datoriilor și/sau diminuare a stocurilor, reflectă încasările din gestionarea bunurilor primite în administrare fiduciară – ca majorare concomitentă a numerarului

și/sau a creanțelor și a încasărilor globale aferente contractelor de administrare fiduciară, înregistrează costurile aferente administrării fiduciare transferate partenerului public – ca majorare a creanțelor curente și diminuare a costurilor de administrare fiduciară, transferă încasările din gestionarea bunurilor primite în administrare fiduciară – ca diminuare a încasărilor globale aferente contractelor de administrare fiduciară și majorare a datoriilor curente, decontează reciproc creanțele și datoriile aferente contractelor de administrare fiduciară – ca diminuare concomitentă a datoriilor și creanțelor curente, recunoaște veniturile (remunerația) pentru prestarea serviciilor de administrare fiduciară – ca majorare concomitentă a creanțelor și datoriilor curente, înregistrează cheltuielile partenerului privat legate de obținerea veniturilor (remunerației) pentru administrare fiduciară – ca majorare a cheltuielilor curente și a datoriilor, diminuează stocurile, stinge creanțele pentru prestarea serviciilor de administrare fiduciară de către partenerul public – ca majorare a numerarului și diminuare a creanțelor curente.

În Indicațiile metodice, observăm propuse spre utilizare în cadrul contractului de administrare fiduciară două conturi noi “Costuri aferente administrării fiduciare”, și respectiv “Încasări globale aferente contractului de administrare fiduciară”. Aceste conturi propuse nu se regăsesc în Planul de conturi contabile, deci considerăm necesară includerea lor pentru a facilita utilizatorii.

Prin *contractul de locațiune/arendă*, partenerul public (locatorul) transmite partenerului-privat (locatarului) în posesiune și folosință temporară a bunurilor proprietate publică. În schimb, partenerul privat este responsabil de utilizarea conform destinației a bunului și de colectarea plăților pentru serviciile prestate. Plățile de locațiune/arendă se stabilesc de către părți și nu pot fi mai mici de cuantumul minim al chiriei stabilit în legea anuală a bugetului de stat [7].

Conform Indicațiilor metodice, partenerul public trebuie să mențină bunurile în contabilitate și să calculeze uzura acestora, să reflecte costurile lor inițiale, aferente încheierii contractului de locațiune/arendă care conform condițiilor contractului se suportă de către partenerul public, majorând concomitant cheltuielile și datoriile sau să diminueze creanțele, să efectueze calcularea plăților de locațiune/arendă primite sau de primit ca majorare concomitentă a creanțelor și a veniturilor, reflectă costurile aferente reparației bunurilor transmise în locațiune/arendă efectuate de către partenerul privat din contul plăților locațiune/arendă – ca majorare concomitentă a cheltuielilor sau activelor nefinanciare (în cazul capitalizării) și a datoriilor, să deconteze reciproc creanțele și datoriile aferente contractului de locațiune/arendă – ca diminuare concomitentă a datoriilor și a creanțelor, să reflecte costurile aferente returnării bunurilor transmise în locațiune/arendă suportate de către partenerul public – ca majorare concomitentă a cheltuielilor și a datoriilor [5, pct.58].

În același timp, partenerul privat ține contabilitatea operațiunilor aferente contractelor de locațiune/arendă conform SNC „Contracte de leasing” [10], și reflectă bunurile primite în locațiune/arendă în conturile extrabilanțiere la valoarea convenită de părți în contractul de locațiune/arendă, înregistrează costurile direct atribuibile intrării (restituirii) bunurilor primite în locațiune/arendă și costurile de întreținere, care conform condițiilor contractului se suportă de către partenerul-privat ca majorare a costurilor/cheltuielilor curente, datoriilor și diminuarea stocurilor, reflectă plățile de locațiune/arendă cu majorarea concomitentă a costurilor și/sau cheltuielilor curente și a datoriilor, reflectă costurile aferente reparației bunurilor primite în locațiune/arendă suportate pe seama plăților de locațiune/arendă și le contabilizează ca prestare de servicii (executare de lucrări), înregistrează valoarea de vânzare a lucrărilor de reparație transmise partenerului-public ca majorare concomitentă a creanțelor și veniturilor curente, decontează reciproc creanțele și datoriile curente [5, pct.59].

Costurile aferente reparației bunurilor primite în locațiune/arendă, care conform condițiilor

contractului se suportă de către locatar, se contabilizează în conformitate cu pct. 29-32 din SNC "Contracte de leasing" [10].

Aici remarcăm faptul, că contractul de administrare fiduciară are tangență cu *contractul de locațiune/arendă* care are ca efect transmiterea în posesie sau folosință a bunurilor, îndeosebi, arenda și locațiunea. Diferența constă în faptul că arendașul sau locatarul primește bunurile în posesie și folosință fără a avea scopul de a-și satisface propriile interese în raport cu aceste bunuri, cum ar fi situația sporirii valorii acestora. Fiduciarul primește bunurile spre administrare doar pentru satisfacerea intereselor proprietarului acestor bunuri, prestînd în acest fel un serviciu acestuia. La fel, spre deosebire de arendaș și locatar, care urmează să achite folosința bunurilor, în cazul contractului de administrare fiduciară, fiduciarul este cel ce primește o remunerație pentru serviciul prestat.

Concesiunea – o altă formă de realizare a parteneriatului public-privat și reprezintă o operațiune juridică prin intermediul căreia o persoană numită cocedent transmite unei alte persoane numite concesionar dreptul și obligația de exploatare a unui bun, a unei activități sau a unui serviciu public, pentru o perioadă determinată (cel mult, 50 ani) în schimbul unei redevențe [3, pag.238]. În conformitate cu Legea cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii nr.121/2018, concesiunea reprezintă un contract de concesiune de lucrări sau un contract de concesiune de servicii [6, art.3].

Sub aspect contabil, în Indicațiile metodice se menționează faptul că în cadrul parteneriatului public-privat realizat sub forma contractului de concesiune, partenerul public (concedentul) cesează partenerului privat (concesionarului) drepturile sale de posesiune și de folosință asupra obiectului concesiunii, rezervându-și dreptul exclusiv de dispoziție asupra acestuia. [5, pct. 61].

Sub alt aspect, însă, Indicațiile metodice menționează că bunurile procurate pe seama mijloacelor proprii și de altă natură, la fel, procurate cu mijloace proprii, precum și îmbunătățirile aduse obiectului concesiunii, constituie proprietatea partenerului privat, dacă acestea pot fi separate de obiectul în cauză fără a-l prejudicial [5, pct.63].

La expirarea contractului de concesiune, ori în cazul rezilierii lui, partenerul privat are dreptul la recuperarea costului îmbunătățirilor aduse obiectului concesiunii cu permisiunea partenerului public, dacă contractul nu prevede altfel.

Plata redevenței concesiunii în cadrul parteneriatului public-privat este condiționată de formele acesteia, care pot fi:

- plată pentru o singură dată pentru întreaga durată a concesiunii (bonus);
- plăți periodice sub formă de chirie, rentă, plăți pentru extracția resurselor naturale sau pentru fabricarea produselor (royalty).

Plățile periodice efectuate conform prevederilor contractului de concesiune se vor înregistra ca costuri/cheltuieli curente în perioada de gestiune în care au fost calculate/ suportate. Prevederile sunt incluse în Indicațiile metodice privind particularitățile contabilității în procesul realizării parteneriatului public-privat [5, p.25]. Costurile ulterioare de modernizare și reconstrucție a obiectului concesiunii ce contribuie la majorarea beneficiilor economice așteptate din utilizarea imobilizărilor corporale, care nu sunt înregistrate în bilanțul partenerului-privat, se vor reflecta în componența mijloacelor fixe, ca obiecte de evidență separate. În acest sens se vor aplica prevederile punctului 60 din SNC "Imobilizări necorporale și corporale"[11].

Totodată, costurile de modernizare și reconstrucție a obiectului concesiunii suportate, urmează să fi amortizate conform punctelor 19-28 din SNC "Imobilizări necorporale și corporale" [11], pe parcursul perioadei de utilizare. Aceasta nu trebuie să depășească durata contractului de concesiune. Dacă contractul de concesiune prevede la expirarea sau rezilierea acestuia compensarea de către partenerul-public a valorii neamortizate a costurilor de modernizare și reconstrucție a obiectului

concesiunii înregistrate în contabilitate ca obiecte separate, această operațiune se reflectă ca o vânzare de imobilizări corporale.

În cazul în care contractul de concesiune nu conține aceste prevederi – costurile de ieșire a obiectului concesiunii se înregistrează ca cheltuieli în perioada în care acestea au fost suportate.

Conform prevederilor contractului de concesiune, partenerul privat poate recunoaște obiectul concesiunii în componența imobilizărilor sau îl înregistrează într-un cont extrabilanțier. Imobilizările recunoscute de către partenerul privat sunt supuse amortizării în conformitate cu prevederile SNC "Imobilizări necorporale și corporale" [11]. Plata, efectuată o singură dată (bonusul), pentru dreptul de utilizare a obiectului concesiunii se recunoaște ca imobilizări necorporale și se amortizează pe parcursul întregii durate a contractului de concesiune, conform metodei liniare sau altei metode prevăzute în politicile contabile ale partenerului privat [5, pct. 67].

La etapa actuală proiectele de parteneriat public-privat în țară sunt încheiate în principal în formă de *concesiuni*. Peste 80% din proiectele de parteneriat public-privat, inițiate în țară, sunt fie preconizate pentru realizare, fie se realizează anume în această formă. De obicei concesiunea bunurilor și a serviciilor publice reprezintă mai multe avantaje decât dezavantaje pentru ambele părți.

Acordurile între partenerii privați și publici pot fi încheiate și sub forma *contractului de societate civilă*. Acest tip de contract este cunoscut atât în practica contabilă cât și fiscală, dar ca și în cazul celorlalte tipuri de contracte mai sunt încă multe momente neclare.

Potrivit prevederilor stipulate în Codul civil al Republicii Moldova [1], prin contractul de societate civilă, două sau mai multe persoane (societăți, participanți) se obligă reciproc să urmărească în comun scopuri economice ori alte scopuri, fără a constitui o persoană juridică, împărțind între ele foloasele și pierderile [1, art.1926].

În IFRS nu regăsim noțiunea de contract de societate civilă, operându-se cu noțiunea de angajament comun. IFRS 11 „Angajamente comune” definește angajamentul comun ca fiind un angajament în care două sau mai multe părți dețin controlul comun. Controlul comun reprezintă controlul partajat al unui angajament, convenit prin contract, care există numai atunci când deciziile legate de activitățile relevante necesită consințământul unanim al părților care dețin controlul comun [4, pct.4].

Potrivit Indicațiilor metodice în cadrul parteneriatului public-privat realizat sub forma contractului de societate civilă, veniturile și pierderile se împart între asociați proporțional cu cota lor de participare în activitatea societății civile. Conducerea societății civile este încredințată fie unui asociat, numit conducător, fie tuturor asociaților, împuterniciți să reprezinte societatea civilă în raporturile cu terți.

Contabilitatea operațiunilor aferente contractelor de societate civilă este ținută de asociatul conducător sau de fiecare dintre asociați, în dependență de faptul cui îi este încredințată conducerea societății civile, fiind condiționată de forma societății civile: fără active comune și cu active comune.

În cazul societății civile fără active comune, contabilitatea operațiunilor se ține separat de către fiecare asociat al societății civile, pe subconturi distincte, reflectând cheltuielile, veniturile, creanțele și datoriile aferente în conformitate cu standardele de contabilitate. În cazul contractelor de societate civilă cu active comune, activele se reflectă în bilanțul asociatului-conducător, care calculează amortizarea/uzura acestora.

În indicațiile metodice sunt prezente exemple de contracte de societate civilă sub formă de parteneriat public-privat cu active comune și fără active comune.

În cazul contractului de societate civilă fără active comune, partenerul public contabilizează operațiunile aferente după cum urmează:

- înregistrarea valorii bunurilor transmise în calitate de contribuție – ca corespondență internă între subconturile deschise la conturile de evidență a activelor nefinanciare;

- înregistrarea cheltuielilor aferente activității societății civile – ca majorare concomitentă a cheltuielilor și a datoriilor;

- calcularea veniturilor aferente activității societății civile – ca majorare concomitentă a creanțelor și a veniturilor;

- reflectarea valorii bunurilor primite ca rezultat al activității societății civile - ca majorare concomitentă a activelor nefinanciare și a veniturilor de la active intrate cu titlu gratuit.

Partenerul privat ține contabilitatea operațiunilor în conformitate cu prevederile pct. 19 – 26 din SNC „Părți afiliate și contracte de societate civilă” [12].

Specific pentru contractele de societate civilă cu active comune, partenerul public contabilizează operațiunile aferente diferit, în dependență dacă este asociat:

1) în calitate de asociat conducător;

2) în calitate de asociat;

Respectiv partenerul privat ține contabilitatea operațiunilor în cadrul societății civile cu active comune în conformitate cu prevederile pct. 27-30 din SNC „Părți afiliate și contracte de societate civilă”[12].

Potrivit prevederilor din Indicațiile metodice, procedura de realizare a parteneriatului public-privat în condițiile societății civile este clară, dar totodată apar și unele neclarități. În exemplul prezentat în Indicațiile metodice în cazul contractelor de societate civilă sub formă de parteneriat public-privat fără active comune observăm că partenerul public transmite partenerului privat un teren pentru construcția unui bloc locative în schimbul cărui va primi 70 de apartamente, în ca partenerul privat nu contabilizează acest teren, după care transmite înapoi partea de apartamente partenerului public, iar partenerul public recunoaște valoarea terenului ca o proprietate a sa. Dar cum rămâne cu apartamentele care îi revin partenerului privat? Ele nu dețin o cotă-parte din terenul pe care sunt construite? Considerăm că abordarea menționată nu este clară și necesită modificări pentru a fi clară situația pentru ambele părți.

Totodată observăm că Indicațiile metodice permit introducerea în politicile contabile ale partenerului privat a unui cont de gestiune „Costuri aferente contractelor de societate civilă”, utilizat pentru ținerea evidenței costurilor aferente construcției [5, p.19], considerăm necesară includerea în Planuri general de conturi contabile a acestui cont de gestiune.

Concluzii

Pe parcursul cercetării s-au remarcat particularitățile contabilității în conformitate cu fiecare formă specifică de contract atribuită parteneriatului public-privat.

Putem concluziona, că în situația în care, indiferent de formă, contractul este întocmit și implementat corect ajunge să reprezinte o oportunitate de dezvoltare a afacerii cu avantaje semnificative atât pentru agentul economic, cât și pentru economia Republicii Moldova în ansamblu.

Referințe bibliografice

1. Codul civil al Republicii Moldova: nr. 1107 din 06 iunie 2002. In: *Monitorul Oficial al RM* [online] 2019, nr. 66-75 [citat 22.06.2020].
Disponibil: <http://www.legis.md/cautare/rezultate/112573>
2. GRIGOROI L., Parteneriatul public privat – de la teorie la practică. In: *Conferința Științifică Internațională „Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii”, 24-25 septembrie 2010*. Chișinău: ASEM, 2011, Vol. 2, pp. 205-208. ISBN 978-9975-75-548-1.
3. HAREA R., GRAUR A., Particularitățile contabilității operațiilor de concesiune. In: *Conferința Științifică Internațională „Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii”, 24-25 septembrie 2010*. Chișinău: ASEM, 2011, vol. 2, pp.238-240. ISBN 978-9975-75-550-4.

4. IFRS 11 „Angajamente comune” [online]. [citat 20.06.2020]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=77647&lang=ro
5. Indicații metodice privind particularitățile contabilității în procesul realizării parteneriatului public-privat: Ordinul MF nr. 192 din 12 noiembrie 2018. In: *Monitorul Oficial al RM* [online]. 2018, nr. 430-439 [citat 20.06.2020]. Disponibil: <http://www.legis.md/cautare/rezultate/111830>.
6. Legea cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii: nr. 121 din 05 iulie 2018. In: *Monitorul Oficial al RM* [online]. 2018, nr. 309-320 [citat 21.06.2020]. Disponibil: <http://www.legis.md/cautare/rezultate/105485>
7. Legea cu privire la parteneriatul public-privat: nr. 179 din 10 iulie 2008. In: *Monitorul Oficial al RM* [online]. 2008, nr. 165-166 [citat 20.06.2020]. Disponibil: <http://www.legis.md/cautare/rezultate/110569>
8. Legea Nr. 166 din 11.07.2012, *Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020”*, publicată în *Monitorul Oficial al RM* Nr. 245-247, art. Nr: 791, 30.11.2012 [citat 30.06.2020]. Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=345635>
9. SOCHIRCA, S. Noțiunea contractului administrării fiduciare a bunurilor. In: *Legea și viață*. 2014, nr. 3, pp. 18-22. ISSN 1810-309X.
10. SNC” Contracte de leasing”: Ordinul MF nr. 118 din 06 august 2013. In: *Monitorul Oficial al RM* [online]. 2013, nr. 233-237/1534 [citat 22.06.2020]. Disponibil: http://mf.gov.md/sites/default/files/legislatie/snc-ordin_nr.118_0.pdf
11. SNC „Imobilizări necorporale și corporale”: Ordinul MF nr. 118 din 06 august 2013. In: *Monitorul Oficial al RM* [online]. 2013, nr. 233-237/1534 [citat 22.06.2020]. Disponibil: http://mf.gov.md/sites/default/files/legislatie/snc-ordin_nr.118_0.pdf
12. SNC „Părți afiliate și contracte de societate civilă”: Ordinul MF nr. 118 din 06 august 2013. In: *Monitorul Oficial al RM* [online]. 2013, nr.233-237/1534 [citat 02.07.2020]. Disponibil:
13. *Strategia de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020*, Anexa nr.1 la Hotărîrea Guvernului nr.685 din 13 septembrie 2012, [Citat 30.06.2020]. Disponibil:<strategiedezvoltareimmf7302.doc>